

IX.Z - učivo na období 4.-8.1. 2021 - 7.týden DV

IX.Z český jazyk, učivo na období 4.-8.1. 2021, 7 TDV:

Větné členy - základní přehled

Vydáno dne 04.10.2012 od [Jana Skřivánková](#)

V tomto článku se dozvíte, co jsou to větné členy a jak je můžeme dělit. Dozvíte se, které členy patří mezi základní a které mezi rozvíjející i to, jak se od sebe liší holý, rozvitý a několikanásobný větný člen. Článek je určen především pro žáky nižších ročníků, obsahuje základní informace a celou problematiku nabízí ve zjednodušeném pojetí.

Tento článek nemá žádný text...

Každá věta se skládá z větných členů a každý z těchto větných členů plní ve větě nezastupitelnou funkci. V češtině rozlišujeme následující **větné členy**:

- podmět
- přísudek
- přívlastek
- předmět
- příslovečné určení
- doplněk

Větný člen může být tvořen jedním slovem (modrý, pes, spal, děti, domů), někdy ho ale může tvořit i spojení více slov (třeba předložky a jména: do školy, na stole, nebo i jiná spojení jako spal bych, bude se učit, začal jsem psát).

Základní a rozvíjející větné členy

Základní větné členy

Tvoří základ věty. Mezi základní větné členy patří **podmět** a **přísudek**, představují spolu tzv. základní skladební dvojici. Pokud bychom si představili tvorbu věty jako stavbu domu, tak přísudek a podmět tvoří hlavní stavební kameny, ke kterým poté můžeme přidávat další slova (kameny).

Důležité je tedy zapamatovat si, že podmět a přísudek tvoří základní skladební dvojici, jsou hlavními členy věty, ke kterým se postupně přidávají další větné členy. Ty nazýváme rozvíjejícími větnými členy.

Rozvíjející větné členy

Rozvíjející větný člen rozvíjí vždy jiný člen vět. Říká nám nějaké bližší informace o tomto členu, blíže nám ho určuje. Například:

zelený klobouk prala prádlo včera pršelo hezky se směje Lenka odcházela smutná šel doleva brána do pekla krásně zpívá

Rozvíjejícími větnými členy jsou:

- přívlastek
- předmět
- příslovečné určení
- doplněk

Větný člen holý, rozvitý a několikanásobný

Každý větný člen může být holý, rozvitý a několikanásobný.

Holý větný člen

Je takový větný člen, který není rozvíjen jiným větným členem. Například:

pes štěkal otec cesta pilný

Jako holý větný člen bereme i větné členy tvořené více slovy, nenechte se zmást větším počtem slov.

Rozvitý větný člen

Rozvíjejí ho další větné členy, které nám dodávají další informace o tomto členu. Na příkladech z minulé části si ukážeme, jak se z holého členu stane rozvitý:

sousedův pes štěkal na kolemjdoucí člen *pes* je rozvíjen členem *sousedův*, člen *štěkal* je rozvíjen členem *na kolemjdoucí*

starostlivý otec člen *otec* je rozvíjen členem *starostlivý*

dlouhá cesta domů člen *cesta* je rozvíjen členy *dlouhá* a *domů*

velmi pilný člen *pilný* je rozvíjen členem *velmi*

V každém příkladu máme vždy tučně zvýrazněny rozvité větné členy.

Několikanásobný větný člen

Vždy se jedná o jakýsi výčet více větných členů jednoho druhu, které jsou na stejné úrovni. U několikanásobného větného členu jsou si všechny jeho části rovny, žádná není nadřazená ostatním. Nejlépe si vysvětlíme několikanásobný větný člen na příkladech:

Pes štěkal na kočku a kolemjdoucího. jedná se o výčet, na koho štěkal

starostlivý a hodný otec otec je starostlivý i hodný, jedná se o výčet vlastností, obě jsou ve větě stejně důležité

Adam, Eva, Josef a Marie šli ven. jedná se o výčet osob, které šly ven

PRACOVNÍ LIST:

1. Vyhledej ve větách podmět a přísudek

	Podmět (Po)	Přísudek
(Př)		
Počítače ulehčily lidem práci.		
Běžel se psem na zahradu.		
Bratr se stal lékařem.		
Podzim bývá deštivý.		
Seděli s maminkou na zahradě.		
Nevěděl si rady.		

2. Urči, kterým slovním druhem je vyjádřen podmět:

Na kopci se tyčí rozhledna.

Oni tam nepůjdou.

Notebook je krásný dárek.

Na přechodu svítí červená.

Na věži odbila pátá.

Mladí tam zůstali.

Petr píše na tabuli.

Starci šli pomalu.

3. Doplněte vhodné přívlastky a určete, zda jsou shodné nebo neshodné:

_____ stůl, _____ běžci,

_____ salát, paprsky _____,

cesta _____, _____ zajíc,

_____ mrak, pasta _____,

_____ vlasy, židle _____

4. Najděte ve větách slova ve funkci předmětu a určete jeho pád:

Zavolej mamince.

Pavel se napil džusu.

Babička pěstuje na zahrádce ředkvičky, kedlubny a cibuli.

Marek se svěřil se svým problémem kamarádovi.

Koupila jsem bratrovi dvě knížky.

Horolezci zdolali strmý vrchol.

Břehy řeky lemovala přístaviště s pramicemi.

5. Vysvětlete význam těchto rčení:

co na srdci, to na jazyku
chytit příležitost za pačesy
pamatovat na zadní kolečka
pýcha předchází pád
pozdě bycha honit
prásknout do bot

6. Doplňte ke slovesům příslovečná určení místa, času a způsobu:

Např. *běhal* – *na hřišti, ráno, závodně*

jedla –

šel –

vrátil se –

pracovala –

zastavila se –

odletěl –

dívala se –

SLOH – VÝKLAD - VÝPISKY

Učebnice českého jazyka str. 117 – prostuduj : co je výtah a výpisky

Str: 118 – pozorně přečti text „Co jsou minerály ?“ a na tento list vypracuj výpisky !

LITERATURA

Vzácná návštěva – M.Švandrlík - učebnice – čítanka str: 48

Přečti pozorně text a vypracuj otázku 1/str.49

IX.Z ruský jazyk, učivo na období 4.-8.1. 2021, 7 TDV:

Slovní zásoba – Raduga str: 3/43 – přepsat slovíčka do slovníku a nauč se jejich význam !

Naučit se časování slovesa „ЖИТЬ" – žít

Raduga – str. 3/45 – dolní sloupec

PC – youtube - časování sloves - poslouchej a opakuj výslovnost

IX.Z dějepis, učivo na období 4.-8.1. 2021, 7 TDV:

Přepiš do školního sešitu.

OSUD ŽIDŮ A ROMŮ - od podzimu 1941 Židé, od jara 1943 Romové

Hitler rozhodl o likvidaci celých národů, především Židů a Romů. Stali se bezprávnými občany. Bylo vydáno mnoho diskriminačních nařízení. Jejich podniky, majetek byly zabírány.

Němci zřizovali ghetta – odkud byly vypravovány transporty do vyhlazovacích táborů.

Opiš růžový rámeček strana 63 dole.

Postoj Čechů k okupaci

- zahraniční odboj – centra v Londýně a Moskvě
- domácí odboj – ilegální, tajné odbojové skupiny, za projevy nepřátelství vůči říši hrozil trest smrti nebo koncentrační tábor

Opiš ze strany 66 růžový rámeček dole.

IX.Z angličtina, učivo na období 4.-8.1. 2021:

- 1) Projděte si v učebnici lekce 1 až 11 a запиšte si do slovníčku tři výrazy z každé lekce, které neznáte nebo opakovaně zapomínáte. Zároveň si slovníček doplňte a výrazy se naučte. Po vašem návratu do školy ho budu kontrolovat.
- 2) V učebnici na straně 26 přeložte věty a výrazy v prvním cvičení. Překlad запиšte do sešitu a potom najděte odpovědi na otázky.
- 3) Přečtěte si rámečky na straně 26 a 27/cvičení 2 a 4 a udělejte si stručné poznámky do sešitu.
- 4) Přeložte do češtiny věty ve cvičení 3 a 5. Překlad napište na zvláštní list papíru.

Úkoly v bodě 4 pošlete na můj e-mail do 8.1.2021 nebo přineste následující týden do školy.

Úkoly zapisujte na papír a nezapomeňte ho podepsat.

sarka.fajkosova@zskladnoparizska.cz

IX.Z matematika, učivo na období 4.-8.1. 2021:

- 1) Které rovnice nemají žádné řešení:

$$-x=x+3 \quad 5-y=4-y \quad -5-2x=-2(x+5)$$

- 2) Vyřeš rovnice:

$$5(2-x) - 4(2-x) = 2-x \quad 2(-x+6) = 3(4x-3)$$

- 3) Řeš rovnici a proved' zkoušku:

$$3/z + 2/4z - 1/z = 1/2$$

- 4) Přečti si v učebnici strany 68 až 70 a udělej si do sešitu krátký zápis.

Úkoly, v bodech 1 až 3, pošlete na můj e-mail do 8.1.2021 nebo přineste následující týden do školy. Úkoly zapisujte na papír a nezapomeňte ho podepsat.

sarka.fajkosova@zskladnoparizska.cz

IX.Z chemie, učivo na období 4.-8.1. 2021:

12. hodina – Deriváty uhlovodíků – halogenderiváty – učebnice s. 48 – 52

Vše si zapiš do sešitu a nauč se, v další hodině dám krátký test.

Co jsou to deriváty uhlovodíků?

Jsou to organické sloučeniny, ve kterých jsou atomy vodíku nahrazeny atomy jiných prvků nebo jejich skupinami. Podle toho, jakými skupinami atomů nebo atomy jsou nahrazeny, rozdělujeme deriváty do 3 skupin:

- 1) halogenderiváty
- 2) dusíkaté deriváty
- 3) kyslíkaté deriváty

Z čeho se skládají deriváty uhlovodíků?

Skládají se z 2 různých částí – uhlovodíkový zbytek a charakteristická skupina.

Uhlovodíkový zbytek je část molekuly uhlovodíku po odtržení 1 atomu vodíku. Název uhlovodíkového zbytku vytvoříme odtržením zakončení z názvu uhlovodíku a nahrazením – **yl**.

Např.

Methan CH₄ – odtržení 1 vodíku CH – meth**yl**

Prohlédni si v učebnici na s. 48 tabulky s příklady

Názvosloví halogenderivátů

Každé halogenderiváty mají systematický název – je jednoslovný a je tvořen názvem halogenu a názvem uhlovodíku – např. chlormethan. Jestliže molekula obsahuje více atomů halogenderivátu, musí být vyjádřen jejich počet – např. dichlormethan.

Počet atomů v molekule se vyjadřují řeckými číslovkovými předponami:

- 1 – mono
- 2 – di
- 3 – tri
- 4 – tetra
- 5 – penta

Vlastnosti halogenderivátů

- Mohou být pevné, kapalné, plynné
- Některé jsou narkotické, jedovaté, mají slzné účinky, dobře rozpouštějí tuky

Využití halogenderivátů

- Základ pro výrobu ředidel, freonů, plastů, přípravků pro hubení plevelnatých rostlin a škodlivých živočichů
- V lékařství se užívají k anestezii během operací

Zástupci halogenderivátů – prohlédni si obrázky s. 51 - 52

Tetrachlormetan – jedovatá látka, používá se jako rozpouštědlo v laboratořích

Tetrafluorethylen – surovina k výrobě teflonu – např. nádobí - teflonová pánev

Vinylchlorid – výroba plastů – podlahové krytiny, koženky, hraček

Freony – dříve se užívaly jako tzv. hnací plyny do sprejů, ale protože rozkládají ozon, škodí životnímu prostředí, jejich používání se omezuje

IX.Z pracovní činnosti, učivo na období 4.-8.1. 2021:

Orientace v pracovních činnostech vybraných profesí – volba vhodného povolání

Vyplň pracovní list:

Volba budoucího povolání

1. Zapiš do pracovního listu příklady svých schopností (tj. to, co umíš):

.....

2. Zapiš do pracovního listu příklady svých zájmů (tj. co tě baví, zajímá):

.....

3. Zapiš do pracovního listu příklady svých osobních vlastností (jaký – jaká jsi):

.....

4. Zapiš do pracovního listu údaje, které by vzhledem ke Tvému zdravotnímu stavu

mohly ovlivnit výběr povolání:

.....

5. Co tě významně ovlivňuje při výběru tvého povolání?

Zapiš do pracovního listu:

.....

Zdůvodni:

.....

IX.Z zeměpis, učivo na období 4.-8.1. 2021:

Téma: STÁTY NA MAPĚ SVĚTA

- učebnice str. 53 – 56 – prostuduj okruhy – Co je to stát; Proměny států a Státy podle suverenity,
- do sešitu si přepiš tabulku, která znázorňuje rozdělení států podle různých znaků (na dvojstranu sešitu).
- [V čem je která země nejlepší na světě? - YouTube www.youtube.com/watch?v=KmlkF0qKtH4](https://www.youtube.com/watch?v=KmlkF0qKtH4)
- podívej se na inspirativní video k tématu

Otázky:

1. Vysvětli, jaký je rozdíl mezi přirozenou a umělou státní hranicí?

2. Kterým státům patří:

- ostrovy Guadeloupe v Karibském moři-

- ostrov Madeira-_____

- Kanárské ostrovy-_____

ODPOVĚDI NA OTÁZKY BUDOU ZNÁMKOVÁNY

IX.Z informatika, učivo na období 4.-8.1. 2021:

Přečíst, nastudovat, přepsat do sešitu.

Pohyb po dokumentu, zásady psaní - pohyb po dokumentu je možný :

- 1/ myši (klikem na příslušné místo, nebo rolováním, pokud má vaše myš kolečko)
- 2/ kurzorovými klávesami (čtyři klávesy v pravé spod. části klávesnice)
- 3/ klávesami Page Up (o stránku nahoru) a Page Down (o stránku dolů)
- 4/ pomocí funkce Hledat (na hl. panelu - Úpravy - Hledat (toto se uplatní zejména v dlouhých dokumentech, např. zákonech ap.)

Word - Zásady psaní

Dodržovat zásady psaní je velice důležité, zvláště pokud využíváte Word často a na delší texty. Pokud budete tyto zásady respektovat a používat, můžete hned nebo kdykoliv v budoucnu začít využívat veškeré funkce, které textový procesor Word nabízí - např. pracovat se styly , rychle upravovat a formátovat části dokumentů, apod. Rozhodně se vyhnete v neposlední řadě i problémům při tisku. Následkem chybného psaní se uživateli také stává, že stráví psaním a úpravou dokumentů neúměrně mnoho zbytečného úsilí a času.

Zásady psaní dokumentů

V následujících několika řádcích, se vám pokusím nastínit základní pravidla pro psaní ve Wordu. Správnost psaní si můžete ověřit i zobrazením netisknutelných (neviditelných) znaků jako jsou konce řádek, odstavců ap. Tyto znaky, i když si je zobrazíte, slouží pouze jako informace pro vás a pro program - nevytisknou se. Zobrazit tyto znaky lze stiskem tlačítka Zobrazit, nebo skrýt na standardním panelu nástrojů.

IX.Z přírodopis, učivo na období 4.-8.1. 2021:

PŮDA

Učebnice str. 68 – 70 – přečíst

- Vytváří nejsvrchnější vrstvu zemské souše- PEDOSFÉRU.
- Nejdůležitější vlastnost je ÚRODNOST.
- ÚRODNOST: závisí na množství vody, vzduchu a živin.
- Věda, která se zabývá zkoumáním půd a jejich tříděním se nazývá PEDOLOGIE (půdoznalství).
- VÝZNAM PŮD:
 - zajišťuje výživu
 - Nejcennější přírodnina
- TVORBA POMALÁ- 1 CENTIMETR ZA 100 – 150 LET

V našem schématu jsou jako půdotvorní činitelé zmíněny pouze organismy, je jich ale mnohem víc:

1. Matečná hornina
2. Podnebí (teplota, množství srážek, poměr srážek a výparů)
3. Povaha terénu (nadmořská výška, orientace svahů ke světovým stranám)
4. Podzemní voda
5. Čas
6. Organismy
7. Člověk

TYPY A DRUHY PŮD DRUHY PŮD (podle zrnitosti):

1. Písčité (lehké) Málo humusu, špatně zadržují vodu.
2. Hlinité (střední) Stejný podíl písku a jílu
3. Jílovité (těžké) Málo provzdušněné

TYPY PŮD (podle pH a obsahu živin):

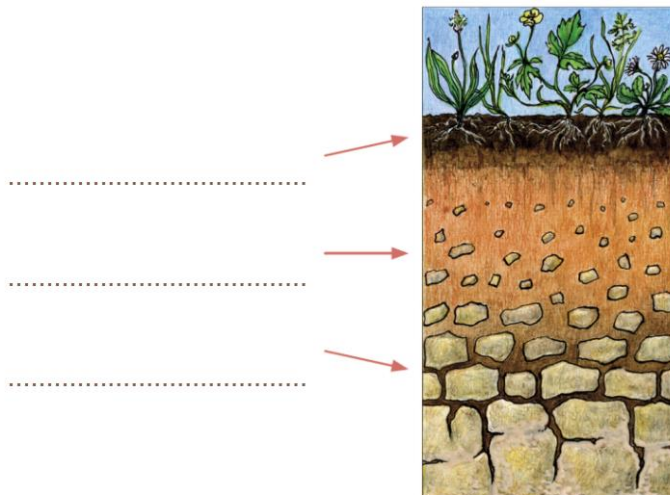
1. Černozemě Nejúrodnější, bohaté na humus, neutrální, slabě zásaditá
2. Hnědé půdy Nejrozšířenější
3. Rendziny Vápenaté a dolomitové substráty
4. Podzolové půdy Na kyselých horninách
5. Nivní půdy Vývojově mladé půdy, velmi úrodné, v blízkosti řek

Zápis do sešitu:

Povrch zemské kůry pokrývá půda. Vznikla zvětráváním minerálů a hornin. Půdu tvoří humus, vlastní půda, matečná hornina, půdní voda, půdní vzduch a organizmy. Průřez půdou se nazývá půdní profil. Známe tři základní půdní typy: černozem, hnědozem a podzol. Rozlišujeme tři základní půdní druhy: půdy jílovité, hlinité a písčité. Půda má velký význam pro růst rostlin, a tím i pro výživu člověka.

PRACOVNÍ LIST NA ZNÁMKY

1. Doplňte popis jednotlivých půdních horizontů:

humus –

matečná hornina –

2. Uveďte stručnou charakteristiku jednotlivých typů půdy:

černozem –

.....

hnědozem –

.....

podzol –

.....

IX.Z fyzika, učivo na období 4.-8.1. 2021:

Udělat zápis do sešitu:

JADERNÁ ELEKTRÁRNA

Princip tlakovodních jaderných elektráren

V reaktoru vzniká teplo při štěpení jader uranu 235, obsažených v jaderném palivu . Toto teplo je z reaktoru odváděno vodou , která reaktorem protéká a ochlazuje jeho aktivní zónu. Vysoký tlak , jenž v reaktoru a v celém primárním okruhu panuje , zabraňuje vodě ve varu (odtud název tlakovodní reaktor). Z reaktoru proudí ohřátá voda do tepelného výměníku - parogenerátoru - kde svoji tepelnou energii předává vodě cirkulující v odděleném sekundárním okruhu. Tlak vody v tomto okruhu je nižší než v okruhu primárním a voda v parogenerátoru se tudíž může přeměnit v páru o vysokém tlaku a teplotě. Pára z parogenerátoru proudí do turbíny , kterou roztáčí působením na její lopatky. K přeměně pohybové energie na energii elektrickou dochází v generátoru , jehož rotor roztáčí právě turbína. Pára je z turbíny odváděna do kondenzátorů , kde se sráží na vodu (kondenzuje). Chlazení kondenzátorů, v nichž je páře odnímána její již nevyužitelná energie , zajišťuje tření tzv. chladící okruh elektrárny. Jeho nejznámější část tvoří mohutné chladící věže , které nenajdeme pouze u elektrárny , zde lze vodu z chladícího okruhu ochlazovat v moři nebo velké řece. Voda kondenzátoru je vedena zpět do parogenerátoru , kde se znovu změní v páru a proudí znovu do turbíny. Tím se cyklus vody a páry v sekundárním okruhu uzavírá.

Výhody jaderných elektráren

Výhoda jaderných elektráren je, že nevypouštějí do ovzduší škodlivé látky jako oxid siřičitý, oxidy dusíku, popílek, těžké kovy nebo oxid uhličitý.

Nevýhody jaderných elektráren

Nevýhodou jaderných elektráren je velká finanční nákladnost a doba likvidace jaderného odpadu.

Otázka:

Jaké jsou jaderné elektrárny v ČR?

IX.Z výchova k občanství, učivo na období 4.-8.1. 2021:

Výchova k občanství:

Zopakuj si: učebnice str. 18 – 19 (osobnost, typy temperamentu)

Osobnost – každý z nás má nějaké duševní a tělesné vlastnosti. Má na ně vliv prostředí, výchova, životní zkušenosti.

Úkol – doplň přímo sem:

1) Napiš 4 kladné a 4 záporné vlastnosti

2) Napiš svoje 4 kladné a 4 záporné vlastnosti

3) Napiš alespoň 3 kladné a 3 záporné vlastnosti, které se ti líbí a které ti vadí na ostatních.

4) Napiš 4 typy temperamentu:

Sny, zájmy – učebnice str. 19-21

Sny jsou naše představy a plány, které udávají, co bychom si přáli, co bychom chtěli umět, co bychom chtěli mít. S tím je spojeno také to, že pro ně musíme něco udělat – něco se naučit, něco splnit, nějak se chovat, o něco se snažit apod.

Zájmy jsou činnosti, které nám vyplňují náš volný čas. Mohou být různého charakteru – něco se nám líbí, tak se o to začneme více zajímat, sháníme informace apod. Každý zájem je spojený s nějakou vlastností člověka např., kdo se zajímá o rybářství, měl by být trpělivý, koho baví sport, měl by být vytrvalý, mít silnou vůli apod.

Zájmy mohou hrát významnou roli i při výběru povolání např. jestliže si někdo vybere náročné povolání zedníka, musí mít k tomu určité fyzické předpoklady, jestli chce být někdo kuchařem, měl by mít kladný vztah k práci v kuchyni i k jídlu samotnému, chce-li být někdo hercem, nesmí se stydět vystupovat na veřejnosti apod.

Úkol – doplň přímo sem:

1) Napiš svoje zájmy, pokud nějaké máš.

2) V učebnici na str. 20 je žlutý text s nápisem ZÁJMY. Vyber si a napiš z něho 5 činností, které z nich zajímají tebe.

